

ČSARIM v roce 2022 – krátké ohlédnutí zpět a pohled dopředu

Průběh nákazy onemocnění „covid-19“ v České republice se podle všech ukazatelů (ke dni 14. 2. 2022) nachází na sestupné trajektorii. Nicméně, bez ohledu na další vývoj lze jednoznačně konstatovat, že polovina funkčního období (2019–2022) stávajícího výboru ČSARIM byla vyplněna problematikou covidu-19. Proto jakýkoliv pohled zpět, jakákoliv analýza uplynulého roku musí zákonitě obsahovat téma „ČSARIM a covid-19“. Komplexní posouzení role našeho oboru, fungování ČSARIM a jejího výboru a práce lékařů či sester naší odborné komunity při zvládnutí a řízení zejména nemocniční péče ukáží v plném rozsahu až další roky, přesto si dovoluji v pozici předsedy výboru ČSARIM již nyní vlastní pohled a využívám podnět vedoucího redaktora časopisu k sepsání textu o směřování ČSARIM v dalších letech.

Začnu pohledem zpět. Pohledem, který je logicky ovlivněn pandemií a jejími dopady na naši klinickou práci, oborové vzdělávání, míru profesní zátěže, v neposlední řadě na náš obvyklý normální mimopracovní život. Pokud bych měl bilancovat profesní pozitivní a negativní aspekty vyhlášené pandemie (a patřím mezi lékaře, kteří nesdílí argumentační oprávněnost většiny souvisejících plošných protiepidemických opatření) ve vztahu k oboru Anesteziologie a intenzivní medicína (AIM), tak zastávám názor, že pandemie a její průběh nás jako obor a ČSARIM posílila. Směrem navenek ukázala laické veřejnosti obsah a význam naší práce, zviditelnila náš obor v míře, která by za jiných okolností nebyla asi vůbec možná. ČSARIM a lékaři našeho oboru se ukázali jako efektivní a respektovaní lídři na řadě úrovní, ostatně zakončení institutu „dispečinků lůžkové péče“ do zákonných norem tuto tezi podle mého názoru jen potvrzuje. Za zásadní (v plném významu slova) považuji navázání spolupráce s plátcí péče a MZ ČR, pro které jsme se v řadě situací stali klíčovými partnery. Směrem k pracovištím našeho oboru pandemie ukázala vysokou schopnost vzájemné spolupráce, mimořádného nasazení a schopnost zastávat v zásadních otázkách jednotný konzistentní odborný názor, na rozdíl od některých jiných oborů. Přestože téma covidu-19 bylo v minulém roce převažující, neměli bychom při „pohledu zpět do 2021“ zapomenout na proběhlý 17th World Congress of Anaesthesiologists – zahraničními účastníky odborně vysoce hodnocená akce, překvapivě i mírně profitabilní – asi až jen s odstupem času nám možná dojde, jak významná a s jakým historickým významem (pro mezinárodní vnímání ČSARIM) tato akce byla. Diplomatická role předchozího předsedy výboru ČSARIM (prof. MUDr. Karel Cvachovec, CSc., MBA) pro získání této akce do ČR nesmí být podle mého názoru nikdy zapomenuta. Nemohu na tomto

místě nezmínit i aktuálně dokončený klinický doporučený postup pro léčbu covid-19, který koordinuje ČSARIM, který by po schválení Garanční komisí MZ měl být oficiálním doporučeným postupem respektovaným plátcí péče, a který bude (kromě otištění i v našem časopisu) nadále průběžně aktualizován v režimu tzv. living guidelines na webových stránkách Klinických doporučených postupů.

Pohled dopředu. Stručně řečeno – „back on the track“ – což kromě obnovení vzdělávacích akcí, doufejme s fyzickou účastí, v letošním roce znamená především obnovení práce na rozpracovaných projektech z minulosti, iniciace projektů, které by bez existence (v pandemii navázaných) profesních vztahů s plátcí péče a organizátory zdravotní péče na MZ ČR bylo zřejmě velmi těžké nastartovat. Klíčovými projekty ČSARIM na letošní rok: aktualizace doporučeného postupu pro bezpečnou anesteziologickou péči s posílením významu přístrojového měření adekvátnosti anestezie u vybraných populací pacientů, systémové a úhradové prosazení konceptu optimalizace perioperační péče (zahrnující mj. ERAS, PBM, nová farmaka). V oblasti postgraduálního a kontinuálního vzdělávání a ve spolupráci s Katedrou AIM při IPVZ zahájení práce na postupném definování náplně „kurikul“ pro vybrané oblasti (např. difficult airway management) a subspecializace (např. porodnická anestezie/analgezie) oboru AIM tak, aby 1) stávající rámcové vymezení obsahu a procesu získání partikulárních kompetencí odráželo náplň podobných kurikul vyspělých zemí, 2) každé oborové pracoviště mělo k dispozici zdrojový materiál pro své vzdělávací potřeby a programy.

Dále nás čeká formulování „národní“ koncepce simulační výuky ve spolupráci s IPVZ a MZ. Rok 2022 ve vztahu k časopisu – práce k přechodu na plně „on-line“ verzi od 2023. Na konci roku 2022 by měly rovněž proběhnout volby do výboru ČSARIM – prosím neignorujte je.

ČSARIM chce být i v roce 2022 nadále společností, která svou prací, činností a projekty bude přispívat 1) k maximální bezpečnosti péče poskytované lékaři oboru anesteziologie a intenzivní medicína, 2) k dosahování vysoké odbornosti a vzdělanosti svých členů, 3) k prosazování nových postupů (s průkazným prospěchem pro pacienta nebo zdravotnický systém) do klinické praxe a úhradových mechanismů, 4) k posilování pocitu profesní sounáležitosti a profesní hrdosti („Anesthesiologists: There are no substitutes“).

prof. MUDr. Vladimír Černý, Ph.D., FCCM
předseda výboru ČSARIM